

Lääkkeettömät menetelmät aikuisten toistuvien virtsatieinfektioiden ehkäisyssä - hoitosuosituksen laadinta

Eeva Harju, TtT, sh

Urologiset Talvipäivät

Hämeenlinna

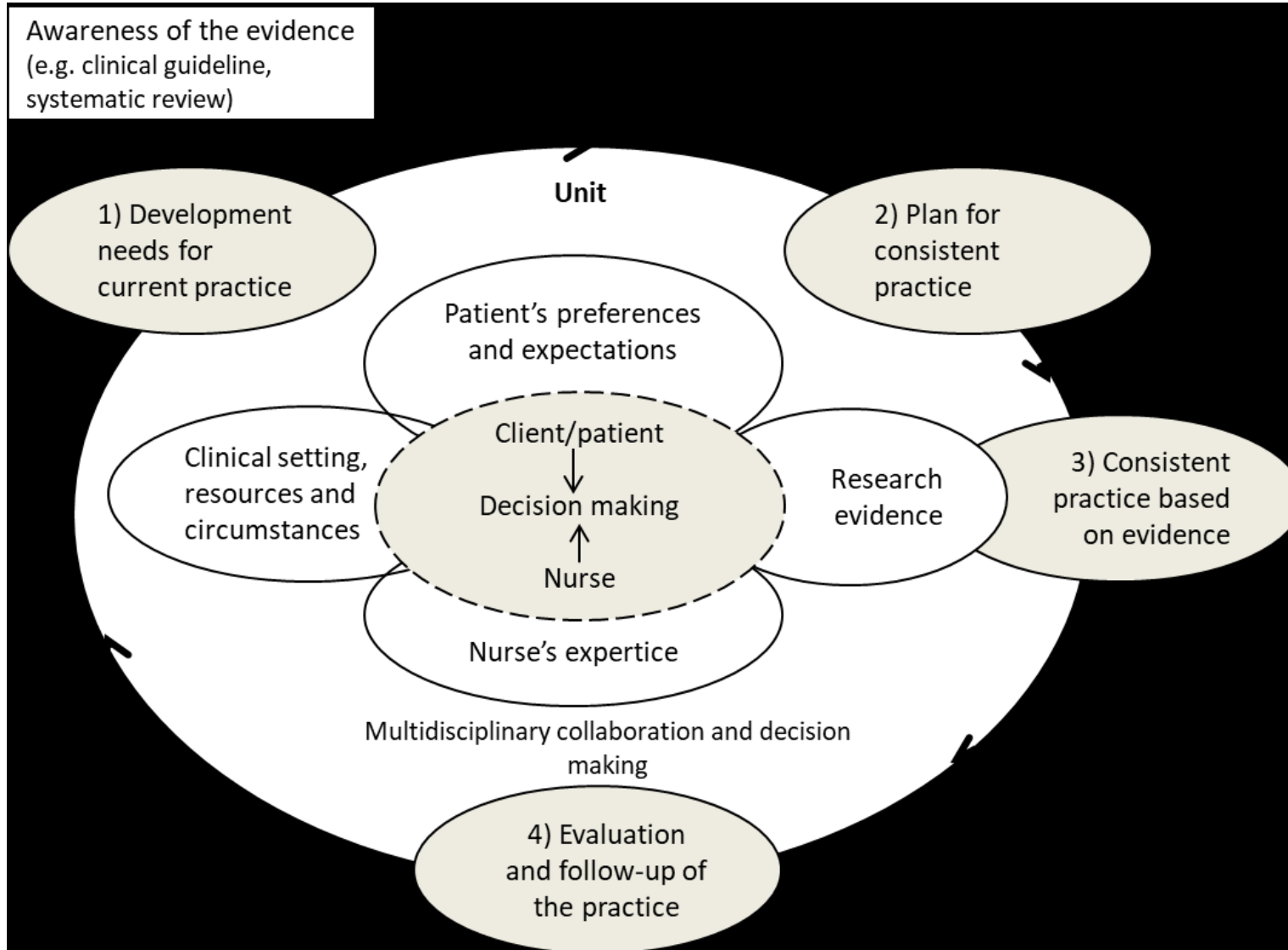
7.2.2020

Esityksen sisältö

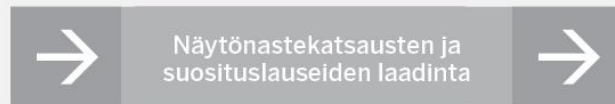
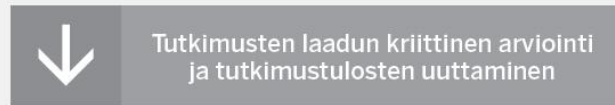
- Hoitosuositus, mikä se on?
- Kuinka hoitosuositus laaditaan?
- Esimerkkinä ”Lääkkeettömät menetelmät aikuisten toistuvien virtsatieinfektioiden ehkäisyssä” –hoitosuosituksen laadinta
- Keskustelua aiheesta

Figure: The Operational Model for Evidence-Based Practices, OMEBP (Holopainen, Korhonen, Miettinen, Pelkonen, & Perälä, 2010, translated from Finnish)

HOITOSUOSITUKSEN LAATIMINEN

Hoitosuosituksesta vastuunjakoon

Hoitosuosituksia ovat asiantuntijoiden laatimia tutkimusnäyttöön perustuvia suosituksia sosiaali- ja terveydenhuollossa käytettävien menetelmien vaikuttavuudesta, käyttökelpoisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta sekä niiden merkityksellisyydestä hoitoa tarvitsevalle ja hänen läheisilleen.

Hoitosuositusten avulla pyritään parantamaan hoitotyön laatua ja yhtenäistämään perusteettomasti vaihtelevia käytäntöjä. Hoitosuosituksen käyttöönotto mahdollistaa inhimillisen, oikein ajoitetun, oikean ja vaikuttavan hoidon. Hoitosuosituksen käyttöönotto edellyttää konkreettisia toimintaohjeita ja vastuunjakoa.

 NÄYTTÖÖN PERUSTUVA
YHTENÄINEN KÄYTÄNTÖ

Mitä ovat hoitosuositukset?

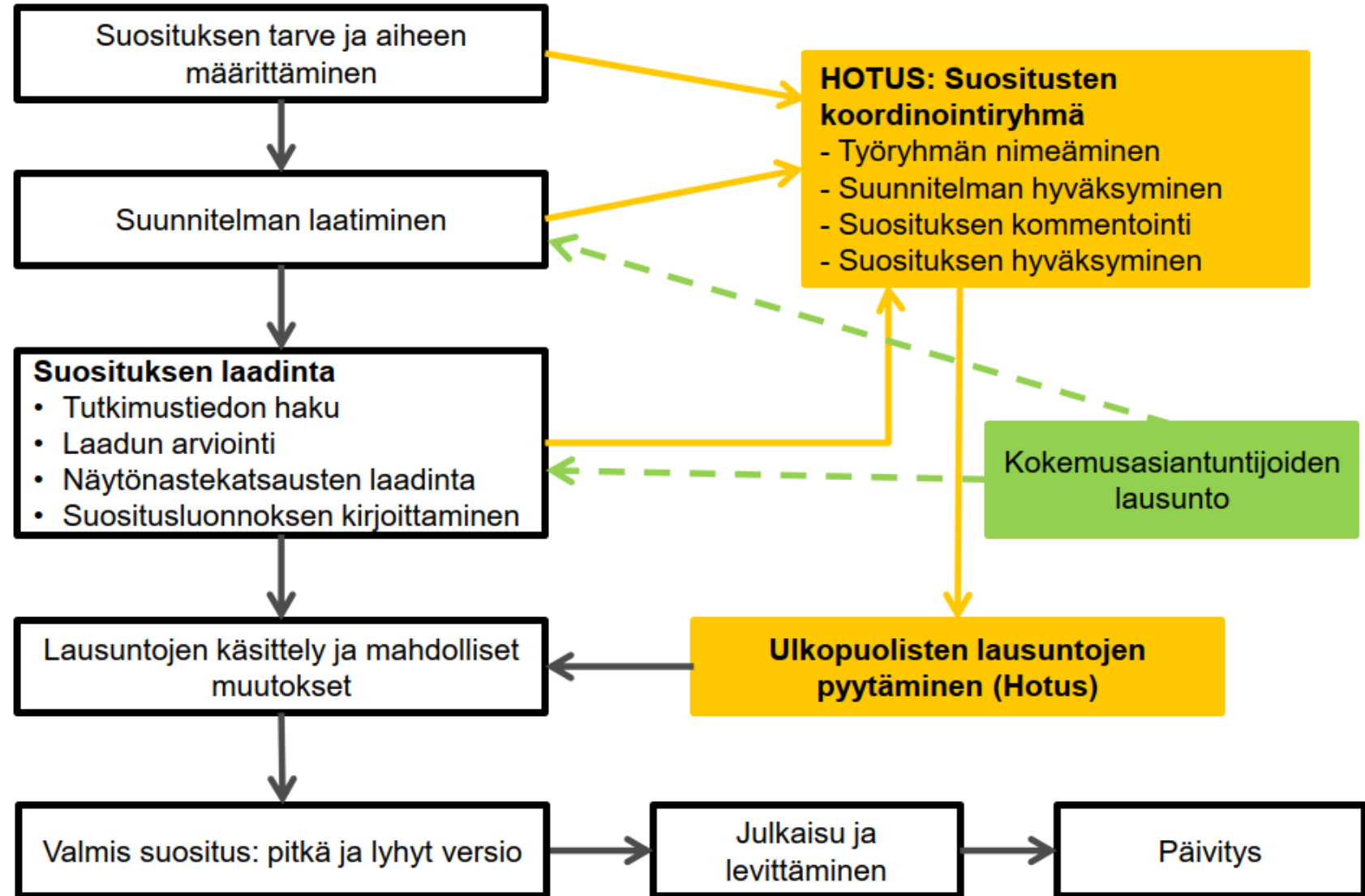
- Hoitotyön suositukset ovat asiantuntijoiden laatimia (ensisijaisesti) tutkimusnäyttöön perustuvia suosituksia hoitotyön menetelmien
  - vaikuttavuudesta,
  - käyttökelpoisuudesta,
  - tarkoituksenmukaisuudesta ja/tai
  - merkityksellisyydestä
- Missä suosituksia käytetään?
  - potilaan/asiakkaan hoidossa
  - terveyden edistämisessä
  - palvelujen kehittämisessä

Käsitteet (Pearson ym. 2007, Holopainen ym. 2013)

- Vaikuttavuus:
  - missä määrin hoitomenetelmä, asianmukaisesti käytettynä, saavuttaa tavoitellut vaikutukset.
- Käyttökelpoisuus:
  - onko menetelmä soveltuva käytäntöön ko. toimintaympäristössä. Käyttökelpoisuuteen voivat vaikuttaa mm. kulttuuriset tai taloudelliset rajoitteet.
- Tarkoituksenmukaisuus:
  - menetelmän sopivuus tilanteeseen. Potilaan toiveiden mukainen hoito ei aina välttämättä ole tarkoituksenmukaisin, esim. sairauden edettyä vaiheeseen, jolloin potilaan toivoma hoito ei ole enää mahdollinen.
- Merkityksellisyys:
  - kuvaa hoitomenetelmää potilaan/asiakkaan kokemusten kautta.

Suosituksen laadintaprosessi

Työryhmän kokoonpano

- Puheenjohtaja
- EEVA, HARJU, sh, TtT, tutkija,
- Tampereen yliopisto, Yhteiskuntatieteiden tiedekunta, terveystieteet

- Jäsenet
- TARJA, KORPELA, sh, HT, lehtori
- Lahden ammattikorkeakoulu

- HELI NAUKKARINEN, esh, TtM, kotihoidon päällikkö
- Espoon kaupunki, vanhusten palvelut, kotihoito

- EEVA-MAIJA SAARANTO, th, uroterapeutti, seksuaalineuvoja
- Maskun neurologinen kuntoutuskeskus

- SEIJA SALOMAA, esh, uroterapeutti, TtM, hoitotyön kliininen asiantuntija
- Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä, hoitotarvikejaku

Aikataulu

Taulukko 5. Työryhmän aikataulusuunnitelma

Vaihe	Aika	Mahd. vastuuhenkilö/vastuuhenkilöt
Tehtävään perehtyminen, työryhmän kokoaminen, työjärjestyksestä ja vastuista sopiminen	1.1. - 31.5.2018	Eeva Harju ja koko työryhmä
Suunnitelman kirjoittaminen	31.5- 30.9.2018	Koko työryhmä
Suunnitelma hyväksytty	Syksy 2018	
Kirjallisuushakujen tekeminen ja lähteiden valinta	1.10. 2018- 30.2.2019	Työryhmä ja informaatikko
Lähteiden analysointi, näytön asteen arviointi, suosituksen sisällöllinen suunnittelu ja suosituslauseiden laadinta	1.3. 2019 - 30.2.2020	Koko työryhmä
Suosituksen kirjoittaminen	1.4.2018 - 30.2.2020	Koko työryhmä
Suositusluonnos valmis	30.2.2020	
Arviointi (asiantuntija lausunnot)	30.2. - 30.8.2020	
Suosituksen muokkaus ja viimeistely	1.9.- 30.10.2020	
Suositus hyväksymisprosessiin	1.11 -30.12.2020	
Suosituksen julkaisu	30.12.2020	Hoitotyön tutkimussääti
Suosituksen jalkauttaminen	30.12.2020 -	Koko työryhmä ja Hoitotyön tutkimussääti
Suosituksen päivittäminen	V. 2023	

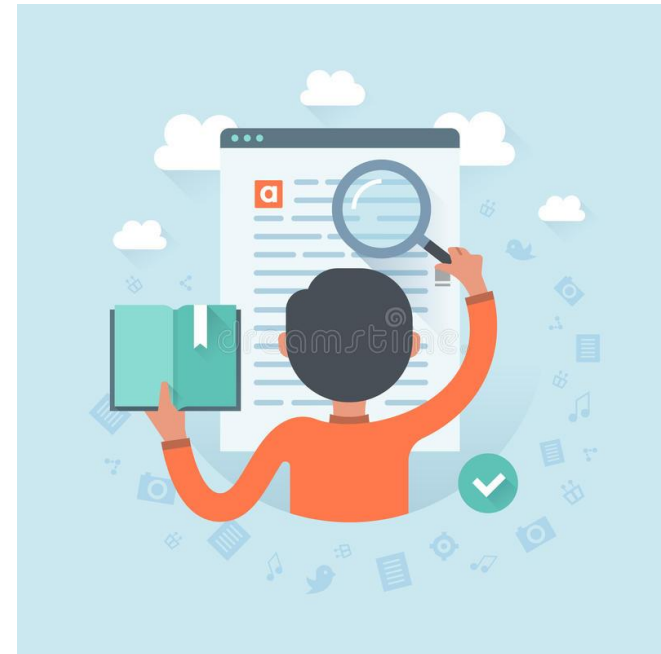
Hoitosuosituksen tavoite

- Kootaan keskeinen ja laadultaan korkeatasoinen, tieteellisesti tutkittu tieto liittyen aikuisten toistuvien virtsatieinfektioiden lääkkeettömiin ehkäisykeinoihin
- Tavoitteena tuottaa tietoa, jonka avulla potilaat, läheiset ja terveydenhuollon ammattilaiset saavat näyttöön perustuvia keinoja virtsatieinfektioiden lääkkeettömään ehkäisyyn.

Tiedonhaku

- Apuna yliopiston kirjaston informaatikko ja RefWorks-viitteidenhallintaohjelma
- Tietokannat: Medline, Cinahl, Scopus, Cochrane, Web of Science
- Katsaukset vuosilta 2009-2019 yht. 4854 viitettä
- Tutkimukset vuosilta 2014-2019 yht. 4548 viitettä
- Otsikkotaso 131/116
- Tiivistelmätaso 98/40
- Koko tekstitaso 15/19
- Käsihaku lähdeluetteloista
- Lopulta mukaan valikoitui 10 tutkimusta

Laadunarviointi

- Arvioinnin suorittaa kaksi tutkijaa itsenäisesti
- Erityisesti kokeellisten tutkimusten kriittiseen arviointiin on kehitetty lukuisia listoja
- Hotuksen suomeksi kääntämät Joanna Briggs Instituutin (JBI) arviointikriteerit löytyvät Hotuksen verkkosivuilta
- <https://www.hotus.fi/jbin-kriittisen-arvioinnin-tarkistuslistat/>

Suosituksen alustavia suosituksia

- Esityksessä esitellään vasta alustavia tuloksia, koska suositus ei ole vielä valmis
- Kun hoitosuositus julkaistaan, se löytyy osoitteesta:
<https://www.hotus.fi/hoitosuositukset/>

Lopuksi

- Hyödynnä olemassa olevia hoitotyönsuosituksia omassa työssäsi
- Ehdota suosituksen aiheita Hotukselle (www.hotus.fi)
- Jos sinua pyydetään suositustyöryhmään mukaan, lähde rohkeasti, ammattitaitoasi tarvitaan ja se riittää kyllä